

Muziektheater

Van Eerd speelt Eisler

Jon van Eerd speelt vooral vrolijk getinte rollen spelen, zijn kwaliteit als acteur in het meer tragische genre laat hij komende week zien in de rol van Hanns Eisler in de voorstelling 'Eisler on the go'. Voor de oorlog was hij een succesvol klassiek componist, maar zijn betrokkenheid bij de arbeidersklasse maakte dat in 1938 voor de nazi's

naar Amerika moest vluchten. Daar behoorde hij met mensen als Bernstein, Chaplin en Blitzstein tot een beweging die zich daar tijdens en na de oorlog artistiek verzette tegen de heersende angst en paranoia jegens progressieve ideeën. Samen met zangers en musici van het New European Ensemble wordt verteld hoe hij slachtoffer wordt van de communistenjacht en 'vlucht' naar de DDR.
www.kameroperaproject.nl

Jon van Eerd speelt Hanns Eisler.

FOTO PR

Interview

Van de Meeberg speelt vergeten wereldster

Roza Mee als de verslaggeefster en Rob van de Meeberg als Leo Fuld, wachtend op de vorstin.

FOTO EVERT DE VRIES

'Fuld moest blijven zingen'

Het is Koninginnedag, 30 april 1997. Op Marken wacht een oudere man achter een dranghek op de komst van de vorstin die op het eiland haar verjaardag komt vieren. Hij heeft een cd voor haar bij zich, een ode aan Oranje. Naast hem staat een jonge verslaggeefster van de plaatselijke krant. Ze vraagt wie hij is. Leo Fuld? Geen idee. Zo begint de voorstelling die vertelt over de man die wereldwijd 30 miljoen platen verkocht. Hij trad op met Edith Piaf. Billie Holiday lag aan zijn voeten. De in Rotterdam geboren zanger was een wereldster, maar die wereld was hem vergeten toen hij in 1997 te Amsterdam overleed.

'Wo ahin soll ich geh'n'

De voorstelling heet 'Wo ahin soll ich geh'n', naar zijn grootste succes, een lied over immer vluchtende Joden. Het typeert ook de zoektocht die zijn leven werd. Fuld wordt in de voorstelling gespeeld door Rob van de Meeberg, die eerder in voorstellingen van het Amsterdams Kleinkunstfestival het gezicht was van artiesten als John-

ny Jordaan, Wim Kan en Jacques Brel. Geen imitaties, maar rollen die een indringende interpretatie van hun levens lieten zien. Ook Fuld valt niet te imiteren. Zoals hij 'My Jiddische mama' zong en 'Wo ahin sol ich gehen'; dat kan niemand. Dat is nog altijd goed voor kippenvol." Zeker, de sfeer van Fuld en diens liedjes zijn veelal Jiddisch, maar Van de Meeberg heeft daar alle affiniteit mee. „Hij was voor mij een grootheid. Thuis hadden we platen van hem. Mijn vader groeide op in het Arnhemse Spijkerskwartier waar veel Joden woonden, vaak vrienden van mijn vader. Als muzikant bij de Holland Amerikalijs had hij veel Joodse collega's. Thuis sprak hij thuis voor de gein vaak Jiddisch. Die taal kan ik dus goeddeels verstaan en ergens heb ik zelfs nog Joodse wortels. Weet je dat ik Fuld heb ontmoet bij de première van de voorstelling over Johnny Jordaan? 'O Johnny?'

Rotterdams

„De uitspraak van het Jiddisch in die liedjes, voor zover ik die niet heb vertaald, is te doen. Lastiger is zijn Rotterdamse accent. Ik moet me daar echt even op toelagen." Net als bij die eerdere biografische

Muziektheater

'Leo Fuld', door Rob van de Meeberg en Rosa Mee. Tekst: Lars Boom. Regie: Evert de Vries. Muziek: Bert Stoop. Te zien: Apollofirst, Amsterdam, 2, 3 en 4 mei. Later dit jaar: Betty Asfalt Complex en landelijk tournee: www.dezee.nl

voorstellingen, is het script van Lars Boom. Een filmpje op YouTube van Koninginnedag bracht hem op het idee van de vorm; Fuld die aan de verslaggeefster zijn leven vertelt.

„Zij is natuurlijk nieuwsgierig naar dat leven, dat je dan te zien krijgt aan de hand van flashbacks: zijn ontdekking als voorzanger in de synagoge, de wekelijkse optredens voor de radio, zijn carrière in Londen voor en tijdens de oorlog, de jaren in Amerika waar hij optrad met Frank Sinatra. Zijn tijd in Parijs waar hij het talent van Charles Aznavour zou hebben ontdekt. Hij schreef in elk geval een lied voor hem: 'l'Emigrant' over het vluchtelingenprobleem. Het zou vandaag geschreven kunnen zijn." „Fuld was getuige bij het huwelijk van violist Isaac Stern en trad op

toen de dochter van keizer Haile Selassie van Ethiopië trouwde. Als Jood had hij enorm veel succes in de Arabische wereld. Zijn laatste plaat maakt hij zelfs met een Noord-Afrikaanse band. Hij brak grenzen af. Intussen leed hij ook pijn, toen na de oorlog bleek dat behalve diens zuster de hele familie was omgekomen." In 1997 maakte Netty van Hoorn een prachtige documentaire over Fuld, volgens Van de Meeberg, de 'onbekendste bekende Nederlander'. Daarin blijkt hij een wat eenzame en kennelijk verarmde oude ziekelijke man te zijn. „In Engeland krijgen oudere artiesten van dat niveau de titel Sir, maar in Nederland gaan we niet zorgvuldig met ze om. Toch is het nodig om het oude te koesteren als je het nieuwe wilt ontwikkelen.

Anders sta je steeds opnieuw het wiel uit te vinden. Met deze voorstelling kun je jongeren een indruk geven van wat dat verleden is geweest en waar je uit kunt putten."

Dochter

De journaliste wordt gespeeld door Rosa Mee, de dochter van Van de Meeberg. „Ik was daar zelf nooit opgekomen en als we repeteren vergeet ik dat ze mijn dochter is. Regisseur Evert de Vries heeft haar gevraagd. Ik moest als Fuld natuurlijk die journaliste tegenover me hebben, maar ze speelt ook de rollen van Billie Holiday, Piaf en de vrouw die zijn grote liefde was. Bovendien is Rosa naast actrice ook celliste en ook dat komt nu van pas. Hard werken, maar dat vindt ze fantastisch." De arrangementen zijn van pianist Bert Stoots. „Hij ontleende alles aan platen van Fuld. Hij maakt het ons niet makkelijk, want we leren ons het Lazarus. De tweede naam van Fuld was trouwens Lazarus." Bewondering heeft hij vooral voor Fuld. „Hij is altijd blijven zingen, want hij zei: 'Als ik niet meer zing, dan zijn mijn broertje, mijn moeder en mijn zussen voorgoed weg?'

Hans Visser